

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

KARCINOM PROSTATY
PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU

5. 12. 2023

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

METODIKA POPULAČNÍHO PILOTNÍHO PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

prof. MUDr. Roman Zachoval, Ph.D., MBA

nsc.uzis.cz

**ZÁZEMÍ PRO
KOORDINACI
PROGRAMU**

- Hlavním koordinačním orgánem programu je Komise pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty, jež byla zřízena příkazem ministra zdravotnictví č. 12/2023 ze dne 15. 2. 2023
- Základním předmětem činnosti Komise je
  - **příprava podkladů pro odborné zvážení** zavedení programu do praxe
  - **koordinaci následného zavedení** programu do praxe
- Komise dále
  - **navrhuje proces monitoringu** průběhu programu
  - **podílí se na přípravě zajištění datového auditu**, sběru dat a evaluaci programu
- V rámci tvorby sítě screeningových pracovišť Komise
  - **navrhuje podmínky pro udělování statutu** screeningového pracoviště
  - **může ustanovit tým expertů** pro podporu správních rozhodnutí MZ ČR a s tím související činnosti
- V letošním roce celkem 3 jednání - 3/23, 5/23 a 10/23

SLOŽENÍ KOMISE PRO PŘÍPRAVU PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

- Česká urologická společnost ČLS JEP
- Národní screeningové centrum ÚZIS ČR
- Odbor zdravotní péče MZ ČR
- Odbor regulace cen a úhrad MZ ČR
- Sekce ambulantních urologů ČUS ČLS JEP
- Společnost všeobecného lékařství ČLS JEP
- Sdružení praktických lékařů ČR
- Česká radiologická společnost ČLS JEP
- Česká společnost klinické biochemie ČLS JEP
- Společnost českých patologů ČLS JEP
- Česká onkologická společnost ČLS JEP
- Společnost radiační onkologie, biologie a fyziky ČLS JEP
- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR
- Svaz zdravotních pojišťoven ČR

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

PŘÍKAZ MINISTRA

č. 12/2023

Zřízení Komise pro přípravu programu časného zachytu
karcinomu prostaty – Statut a Jednací řád

Číslo jednací:	MZDR 245/2023-12/MIN/KAN
Účinnost ode dne:	15. února 2023
Vydal KAN dne:	15. února 2023
Odpovědný útvar:	ÚZIS ČR

NSC

KARCINOM PROSTATY
PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU

**METODIKA
REALIZACE
PROGRAMU**

V rámci programu časného zachytu karcinomu prostaty jsou ve Věstnicích Ministerstva zdravotnictví č. 11/2023 a č. 15/2023 zveřejněny následující materiály:

- Metodika realizace Populačního pilotního programu časného zachytu karcinomu prostaty v ČR;
- Podmínky akreditace pracovišť pro biopsie prostaty v rámci programu časného zachytu;
- Podmínky akreditace pracovišť pro MRI prostaty v rámci programu časného zachytu;
- Standard provedení biopsie prostaty v rámci programu časného zachytu;
- Standard provedení multiparametrického zobrazení prostaty magnetickou rezonancí v rámci programu časného zachytu.

Dostupné na: <https://www.mzcr.cz/populacni-pilotni-program-casneho-zachytu-karcinomu-prostaty/>

- Shrnutí metodiky populačního pilotního programu
- Úvod
- Cíl populačního pilotního programu
- Cílová populace
- Algoritmus programu časného zachytu onemocnění a vyšetření
  - Zapojené odbornosti a jejich role v programu
  - Popis vykazování screeningových výkonů
- Ekonomické posouzení programu
- Léčba diagnostikovaného karcinomu prostaty
- Přínosy a rizika programu
- Evaluace populačního pilotního programu
- Použitá literatura

**PRO KOHO JE
PROGRAM URČEN**

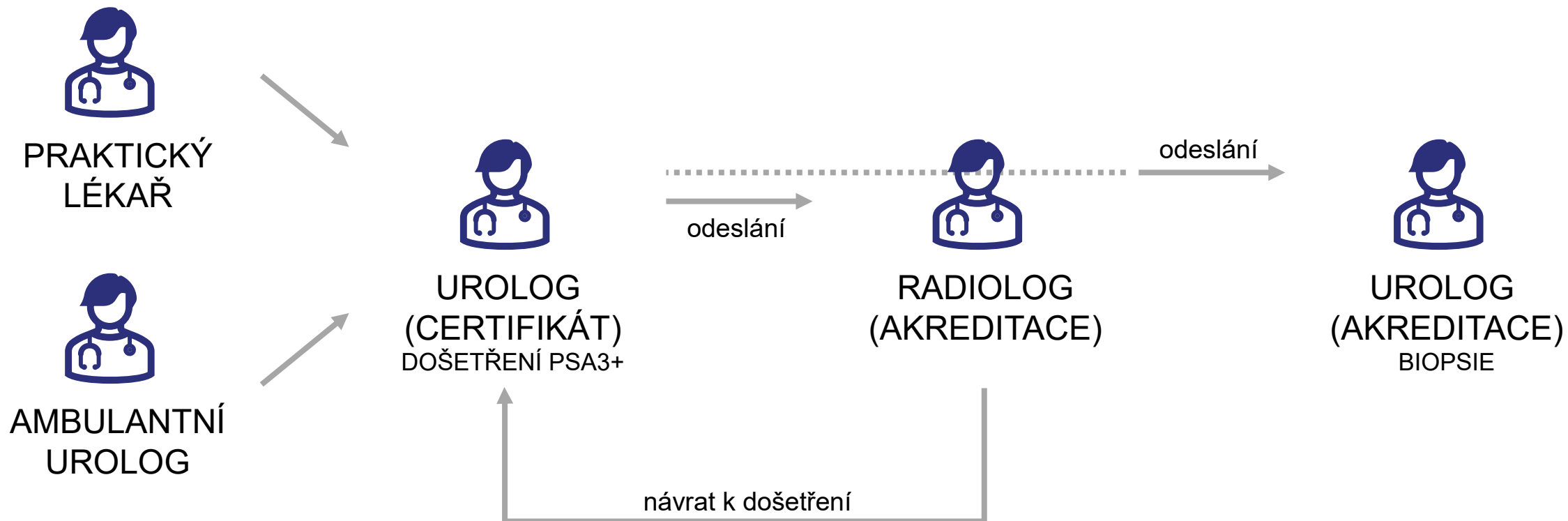

- muž ve věku 50–69 let (+364 dní),
- muž, který je v dispenzární péči pro jiné onkologické onemocnění ve věku 50–69 let (+364 dní) s perspektivou dožití nejméně 10 let
- bez anamnézy C61
- bez suspekce na C61
- PL a ambulantní urolog neprovedl PSA v posledních 2 letech
- muž není v dispenzární péči u urologa (PL)

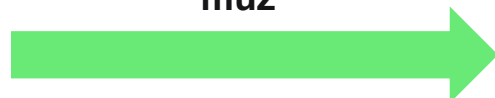

ALGORITMUS PROGRAMU

ZJEDNODUŠENÝ ALGORITMUS SCREENINGOVÉHO PROGRAMU

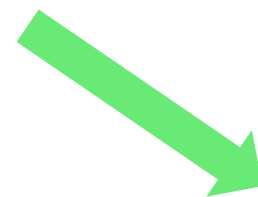

Praktický lékař

Asymptomatický muž¹**Vstupní kritéria**

- věk **50–69**² let (včetně)
- bez anamnézy C61
- bez suspekce na C61
- PL neprovedl PSA v posledních 2 letech
- není v dispenzární péči u urologa

Poučení klienta

Odmítnutí účasti
 Opakované oslovení za 2 roky

Účast

PSA < 1
(-)

PSA za 4 roky

PSA 1–3
(-)

PSA za 2 roky

PSA > 3
(+)

Urolog

¹V případě symptomů je referován na další diagnostiku k urologovi

²U mužů ve věku 70 a více let v dobrém zdravotním stavu (performance status) s očekávanou délkou života 10-15 let lze postupovat dle stejného schématu

Van Poppel H, Hogenhout R, Albers P, van den Bergh RC, Barentsz JO, Roobol MJ. Early detection of prostate cancer in 2020 and beyond: facts and recommendations for the European Union and the European Commission. Screening. 2021 Mar 1;73:56.

muž v dispenzární
péči URL

Asymptomatický
muž¹

Poučení
klienta

Vstupní kritéria

- věk 50–69² let (včetně)
- bez anamnézy C61
- bez suspekce na C61
- lékař neprovedl PSA v posledních 2 letech

Odmítnutí účasti
Opakované
oslovení za 2 roky

Účast

PSA < 1
(-)

PSA za 4
roky

PSA 1–3
(-)

PSA za 2
roky

PSA > 3
(+)

NEBO

suspektní DRE
(bez ohledu na hladinu PSA)

muž referován PL
v rámci screeningu

Pacient referován od PL
PSA > 3

Vyšetření nutná k rozhodnutí MRI

- USG prostaty (abdominální nebo TRUS)
- Zopakovat vyšetření celkového PSA
- PSAD
- PSA velocity
- DRE

¹V případě symptomů probíhá diagnostický proces dle odborných doporučení

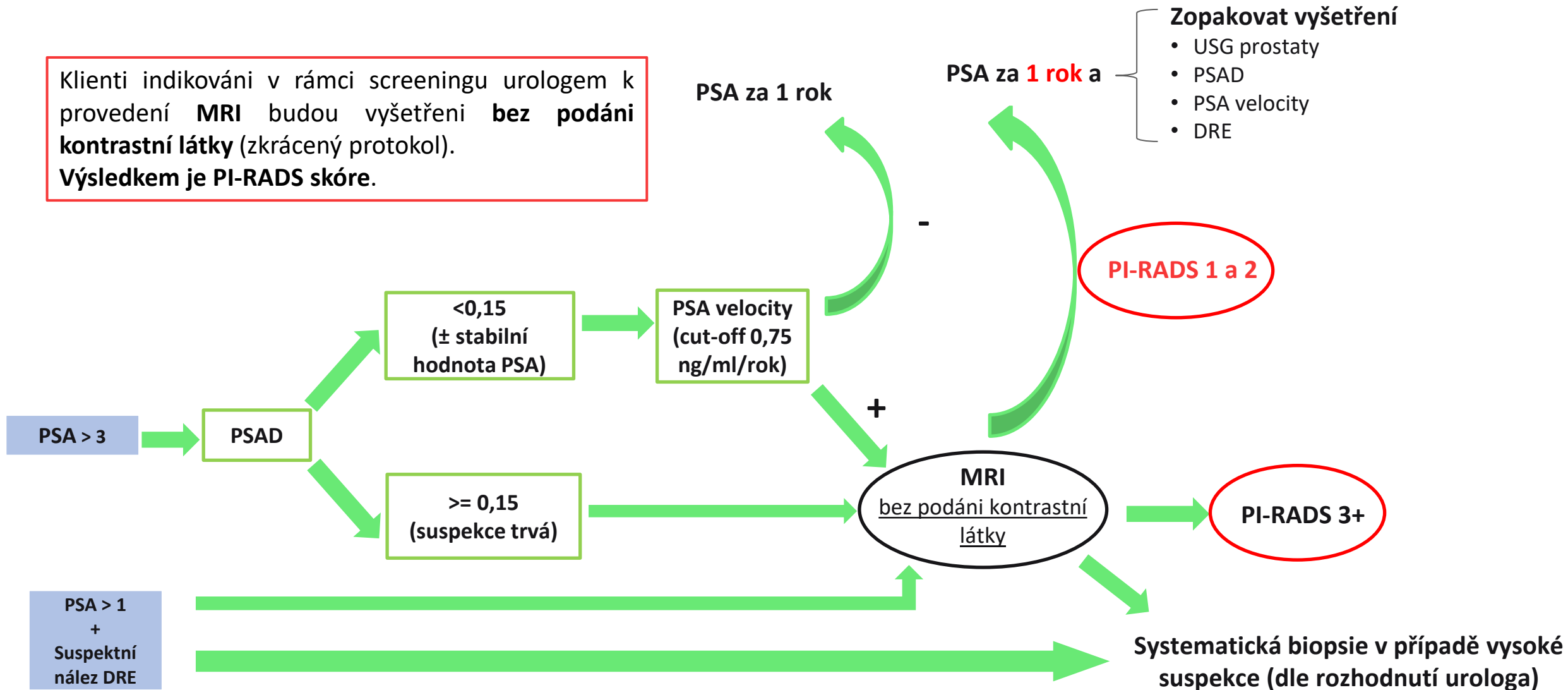
²U mužů ve věku 70 a více let v dobrém zdravotním stavu (performance status) s očekávanou délkou života 10–15 let lze postupovat dle stejného schématu 10–15 y

Van Poppel H, Hogenhout R, Albers P, van den Bergh RC, Barentsz JO, Roobol MJ. Early detection of prostate cancer in 2020 and beyond: facts and recommendations for the European Union and the European Commission. Screening. 2021 Mar 1;73:56.

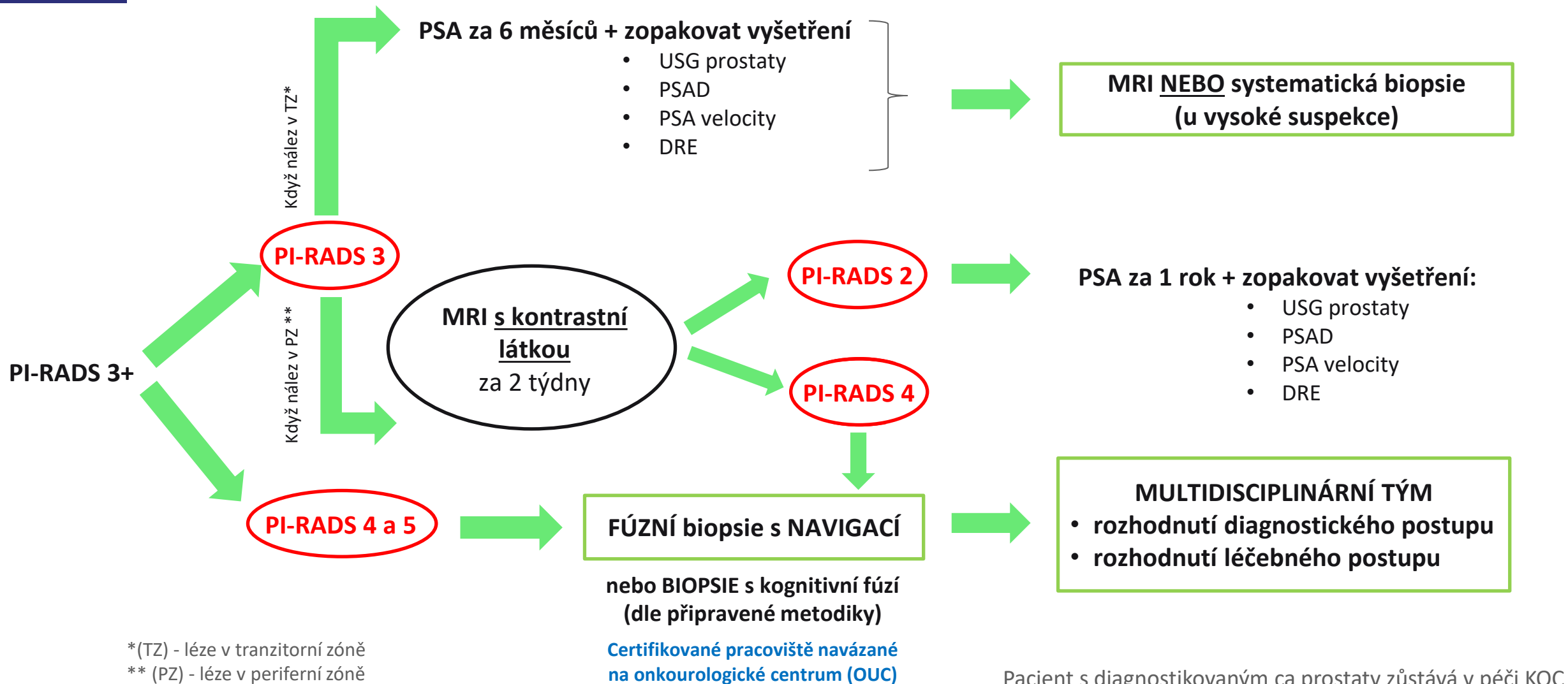
ALGORITMUS – POSTUP U MUŽŮ S PSA > 3 NEBO SUSPEKTNÍ DRE

Klienti indikováni v rámci screeningu urologem k provedení MRI budou vyšetřeni **bez podání kontrastní látky** (zkrácený protokol).
Výsledkem je PI-RADS skóre.

ALGORITMUS – POSTUP U MUŽŮ S PSA > 3 NEBO SUSPEKTNÍ DRE

**AKREDITACE
A CERTIFIKACE
ZAPOJENÝCH
PRACOVÍŠŤ**

CERTIFIKACE UROLOGICKÝCH PRACOVÍŠŤ K PROVÁDĚNÍ SCREENINGOVÉHO VYŠETŘENÍ

- Umožňuje provádět screeningové vyšetření prostaty – došetření u PSA 3+
- Udělen do 31. 12. 2028

▪ Kritéria pro získání certifikátu

- Ambulance pracuje každý den a na plný úvazek 24 hodin týdně, majitel ambulance souhlasí se zapojením do programu
- Ambulance disponuje adekvátním technickým a personálním zázemím, je určena osoba, která v rámci ambulance za realizaci programu zodpovídá
- Objednací doba v rámci programu je do 2 měsíců
- Lékaři účastníci se programu absolvují e-learning kurz
- Pracoviště má návaznost na akreditované pracoviště magnetické rezonance a akreditované urologické centrum provádějící fúzní biopsii prostaty

ČUS

ÚZIS

- Data získaná v programu jsou v pravidelných intervalech odesílána do Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR, je umožněna pravidelná monitorace pracoviště

AKREDITACE K ZÍSKÁNÍ OSVĚDČENÍ PRACOVISŤE MRI A BIOPSIE PROSTATY

- Komise pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty zřídí Tým expertů pro schvalování pracovišť pro časný záchyt karcinomu prostaty.
- Tým expertů vyhodnotí žádosti poskytovatelů o zařazení do screeningového programu.
- Zasedání Komise (Týmu expertů) a hlasování.
- **Při splnění všech podmínek vydá Ministerstvo zdravotnictví Osvědčení o zařazení do programu, které je platné po dobu trvání maximálně 5 let.**
- Seznam pracovišť bude zveřejněn na stránkách MZ a ČUS a stránkách programu
- Nasmlouvání nových výkonů je podmíněno získáním osvědčení

SHRNUTÍ

- Program se řídí dle schválené Metodiky realizace Populačního pilotního programu časného zachytu karcinomu prostaty v ČR, která je zveřejněna ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.
- Jednotlivá klinická vyšetření jsou prováděna a hodnocena dle doporučených postupů odborné společnosti.
- Urologická pracoviště, která se chtějí zapojit do programu, musí získat certifikát k provádění screeningového vyšetření u mužů PSA3+.
- Vyšetření magnetickou rezonancí a biopsie prostaty se řídí Standardem, který je rovněž zveřejněn ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví. Pracoviště, která chtějí provádět tato vyšetření musí získat osvědčení MZČR.

NSC

**NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM**